

15MIN > AKTUALU > TRIBŪNA

Stasys Šedbaras:

Lukiškių aikštė: kas supriešino visuomenę?

Autorius: Stasys Šedbaras Šaltinis: 15min.

Publikuota: 2017 gruodžio 14d. 16:20

Net geriausias darbas, nuneigiant arba pamirštant jo pradžią, pavirsta chaosu arba, dar blogiau, supriešina visuomenę. Ar ne taip nutiko su gerais norais įamžinti laisvės kovotojų atminimą Lukiškių aikštėje? Dar prieš 20 metų buvo norima tai padaryti, tačiau susirinkę į spaudos konferenciją Seime šou ir kiti veikėjai, vedini Rūtos Vanagaitės, aiškino, kad šioje aikštėje jiems norisi linksmybių. Visgi 1999 metais Seimas priėmė nutarimą „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų“, kuriuo nutarta, kad Lukiškių aikštė Vilniuje formuojama kaip pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė su laisvės kovų memorialiniais akcentais. Praėjo aštuoniolika metų, o darbai nejudėjo iš vietos. Grupė visuomenininkų pasiūlė Lukiškių aikštėje pastatyti Vyčio skulptūrą, konkursą tam paskelbęs privatus Vyčio fondas parinko skulptoriaus Arūno Sakalausko realistinį kūrinį „Laisvės karys“. Todėl šių metų pavasarį Seimas priėmė rezoliuciją, kurioje, atsižvelgiant į visuomenės siūlymą matyti Lukiškių aikštėje Vyčio skulptūrą, aiškiai buvo išdėstyta kas, kaip ir kodėl. Ir paprašyta Vyriausybės skirti papildomų lėšų aikštės sutvarkymo darbams bei pritarti Vyčio paramos fondo iniciatyvai Lietuvos atkūrimo šimtmečio proga Vilniuje pastatyti kovotojų už Lietuvos laisvę atminimo įamžinimo memorialą su Vyčio skulptūra. Rezoliucija buvo priimta vieningai. Darbai pradėti. Beje, Vilniaus miesto savivaldybė, dar organizuodama Lukiškių aikštės sutvarkymo konkursą, tarp reikalavimų įtraukė tokį punktą: „Numatyti memorialinę vietą paminklui (valstybės simboliui) ir kovotojų už Lietuvos laisvę atminimo įamžinimui. Pasiūlyti paminklo pobūdį (vertikalus, horizontalus), parametrus (proporcijas, dydį), medžiagiškumą, mastelį su aikštės ir gretimų dydžiu. Atlikus tvarkymo darbus aikštė turi būti estetiškai išbaigta ir funkcionuoti iki paminklo įrengimo etapo“. Lukiškių aikštės sutvarkymą suprojektavęs architektas vadovavosi šiuo bei kitais konkurso reikalavimais ir juos įgyvendino, todėl pirmosiomis 2017 m. lapkričio dienomis atidarytoje Lukiškių aikštėje viskas buvo padaryta taip, kad beliko ant sumontuoto postamento statyti Vyti. Tačiau konkursą laimėjo (?) kitas projektas. Tuoj po to Kultūros paveldo departamentas pareiškė, kad šis siūlymas pažeidžia paveldosauginį reikalavimą – aikštė turi būti lygi. TAIP PAT SKAITYKITE: Gunaras Kakaras: Vytis ir miško bunkeris Krescencijus Stoškus: Lukiškių paminklo egzaminas Lietuvai Kas „pamiršo“, kad lėšos skiriamos memorialui su Vyčio skulptūra? Kad tie milijonai, pertvarkant aikštę, buvo sukloti taip, kad čia liktų vietos ir Vyčiui? Galbūt atsakius į šį klausimą taptų aišku, kas labiausiai supriešino visuomenę. Juk pradėdamas darbą turi įsigilinti, kur jo pradžia, ir tuomet tęsti.

Kaip dabar jaustis jaunam menininkui ir Vyčio autoriui, kurie tarsi priešpastatomi vienas kitam, nors jokio prieštaravimo jų darbų idėjose nėra su žiburiu nerasi. Būtų puiku matyti jauno skulptoriaus darbą ir šalia jo Vytį Lukiškių aikštėje. Manau, tai ir turėjo įvykti, jeigu būtų laikomasi jau priimtų teisės aktų, parodyta pagarba Tautos atstovybės priimtai rezoliucijai. Bėlika dar kartą paklausti, kas pamiršo 1999 metų Seimo nutarimą dėl Lukiškių aikštės kartu su 2017 m. priimta rezoliucija ir jos turiniu? Stasys Šedbaras yra Seimo TS-LKD frakcijos narys, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojas.

Skaitykite daugiau: <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/nuomones/stasys-sedbaras-lukiskiu-aikste-kas-supriesino-visuomene-18-896950>